

SESSION 2004

Filière BCPST

LANGUE ETRANGÈRE II

Epreuve commune aux ENS de Paris et Cachan

Durée : 2 heures

Parmi les sujets de ce fascicule, chaque candidat doit traiter le sujet correspondant à la langue qu'il a choisie comme **deuxième** langue étrangère lors de son inscription.

Toute copie, rédigée dans une langue qui ne correspondrait pas au choix de deuxième langue étrangère exprimé définitivement par le candidat dans son dossier d'inscription, sera considérée comme nulle.

Cette épreuve comporte une version (15 points) et éventuellement une question (5 points) dans la langue que le candidat a choisie **irréversiblement** au moment de son inscription.

L'usage d'un ou plusieurs dictionnaires bilingues ou unilingues est autorisé **uniquement** pour l'arabe, le chinois, le japonais, le grec ancien, le latin. Il est **interdit** pour les autres langues.

L'usage de toute calculatrice est interdit.

	Pages
Allemand.....	2
Anglais.....	3
Arabe.....	4
Chinois.....	5
Espagnol.....	6
Italien.....	7
Japonais.....	8
Portugais.....	9
Russe.....	10
Grec.....	11
Latin.....	12

ALLEMAND

1. VERSION (15 points) :

Wie ich Ich werde

Wie werden wir, was wir sind? Warum wächst ein Baby zu einem Bill Gates oder zum Serienmörder heran? Und was tragen die Gene dazu bei, was Freunde und Eltern? Die alten Gewissheiten stimmen nicht mehr. Es ist die Zeit der Biowissenschaften, die permanent zu neuen Erkenntnissen gelangen: Wo sitzt denn nun das Ich?

Die Genforscher haben die komplette Landkarte des menschlichen Erbguts entschlüsselt, für ihre Kollegen aus der Neurologie sind Denken, Fühlen, Wahrnehmen, Erinnern nichts anderes als biochemische und elektrische Prozesse. Ist hier überhaupt noch Platz für eine Psyche, auf der die Gedankengebäude der Philosophen, die Seelentherapien der Psychologen, die Erziehungsversuche der Eltern und Pädagogen basieren?

In den siebziger Jahren gaben die Sozialwissenschaften den Ton an, und für sie war der Mensch in den Händen gesellschaftlicher Kräfte. In den achtziger und neunziger Jahren wurde es dann Mode, an die Allmacht der Gene zu glauben. An allem sollten nun plötzlich DNS-Moleküle schuld sein: Wie jemand aussieht, woran er leidet, wie er sich benimmt. Aber nach der Entschlüsselung des Menschenerbguts bleibt das Rätsel Mensch so ungelöst wie zuvor.

Nach Barbara Süpp, *Spiegel special* 4 / 2003

2. QUESTION (5 points): (100 mots minimum)

Sind Sie der Meinung, dass man heute mit Hilfe von den Wissenschaften alles entschlüsseln kann und entschlüsseln wird, oder dass der Mensch ein Rätsel bleiben wird?

ANGLAIS

I. VERSION (15 points)

PREHISTORIC FARMING ***People manipulated crops -- in 7000 B.C.***

The maize that will soon be piled high on Thanksgiving tables throughout the United States is a thoroughly human invention. It started as teosinte*, a wild grass with clusters of tiny kernels. From each autumn harvest, ancient Mexicans put aside the biggest kernels for planting in the spring. Each year the crop's kernels got a bit bigger, until -- at the hand of humans, rather than natural selection -- teosinte gradually "evolved" into the magnificent fat, yellow cobs we now take so much for granted.

Scientists have long assumed that this process took place gradually, perhaps over thousands of years. When geneticist Svante Paabo in Leipzig, Germany, turned the tools of genetic analysis to this ancient question, though, he got a surprise. His study of maize samples from the Balsas River Valley in southern Mexico, published last week in the journal *Science*, reveals that modern maize appeared on the scene far earlier than scientists had thought -- perhaps as early as 9,000 years ago, almost 3,000 years before the earliest archeological evidence. The findings suggest that ancient humans were capable of causing rapid and decisive changes in the genetic makeup of staple crops, even without the tools of modern genetics. (...)

Paabo and his colleagues performed their DNA analysis on 4,300-year-old cobs. They focused on three genes that control essential characteristics of modern maize: one that represses the formation of branches, making the plant easier to harvest, and two that reduce the protein and change the quality of the starch in the kernels, making them more valuable as food. The ancient cobs showed much less natural variation of all three genes than teosinte -- clear evidence of alteration by human selection.

John Doebley, a geneticist at the University of Wisconsin-Madison and a co-author of the study, speculates that the transformation took place in a mere 100 years -- a flash by evolutionary standards -- though scientists won't know for sure until they have tested further. Apparently genetically modified maize has been shaking things up for thousands of years.

Temma Ehrenfeld, *Newsweek*, November 24, 2003.

* teosinte = same word in French.

II. QUESTION (5 points) (100 mots minimum)

What is the impact of man's power over nature?

Tournez la page S.V.P.

ARABE

1- VERSION (15points)

مدرستي الأولى

أرسلني والدي إلى المدرسة وأنا في الخامسة من عمري، وكان العلم إلى ذلك الحين محصوراً في الكهنة أو من ينتمي إليهم، وكان معلّمي لا يكاد يحسن القراءة، وكانت مدرسته قبواً واسعاً هو أشبه بالزريبة منه بالمدرسة، يجتمع فيه أبناء الحيّ من الرابعة إلى العاشرة ذكوراً وإناثاً، فيجلسون على حصيرة ويجلس المعلّم في صدر الغرفة على طرّاحة¹ وبين يديه صندوق صغير يضع عليه كتابه ودواته وأقلامه، ويجمع على يمينه عدّة قضبان تختلف طولاً ودقة، يستخدم كلا منها في محلّه، بحسب سنّ الولد وجنسه وبعده وقربه.

أذكر أنني كنت أتعلّم عنده القراءة في المزامير، وهو أوّل كتب القراءة بعد الهجاء²، فكنا نحفظ المزمور من كثرة تكرار قراءته ونحن لا نفهمه. وكنا نقرأ بصوت عالٍ، وربما قرأنا إثنان أو ثلاثة معاً، والمعلّم جالس فوق صندوقه، ورأسه انحنى على كتفه من النوم، وغطيطه يخالط أصواتنا، وكلما اشتدّ الضجيج كلما استغرق في النوم.

وحين تتعب رقبتك من التدليّ يلقي برأسه إلى الحائط ويرفع رجليه على الصندوق ونحن لا نبالي به، فإذا غفا غفوة وحدث ما يوقظه فتح عينيه وصاح ببرودة: "اسكتوا يا أولاد!"، فإذا لم يسكتوا تحرك وتناول أحد القضبان وضرب به أقرب الأولاد إليه، وإن لم يكن مذنباً.

عن جرجي زيدان
"المذكرات"

II QUESTION (5 points)
100 mots minimum

1- هل يمكننا مقارنة مدارس اليوم بمدارس الأمس؟ ما هي الفوارق الأساسيّة بينها؟

¹ وسادة

² Récitation de l'alphabet

CHINOIS

I. Version chinoise (15 points) :

按照世界卫生组织的定义：65岁以前算中年人，65岁至74岁算青年老年人，75岁至90岁才算正式老年人，90岁至120岁算高龄老年人。人的生理寿命应该是多大岁数呢？按照生物学的原理，哺乳动物的寿命是它生长期的5倍至7倍。人的生长期是用最后一颗牙齿长出来的时间（20岁至25岁）来计算，因此人的寿命最短100岁，最长175岁，公认的人的寿命正常应该120岁。那么应该怎么度过呢？在这个120岁当中应该是健康70，80，90，100岁不是梦；70岁，80岁没有病，活到90岁也很健康，没有病；那么活到100岁不是梦，人人都应健康100岁，这是正常的生物规律。可现在情况呢？应该平均活120岁却只有70岁，整整少活50岁。本应该70，80，90岁很健康，好多人40多岁就不健康，50多岁冠心病，提前残废，提前死亡，成为当今社会普遍现象。

II. Question, à traiter en chinois (5 points, 100 mots minimum) :

你认为长寿有什么意义？

ESPAGNOL

I) Version (15 points)

Procesos rápidos y a larga distancia

La implantación del sistema de videoconferencia y la nueva Ley de Arbitraje recientemente aprobada permiten resolver litigios y demandas sin que el ciudadano deba estar presente en los tribunales. Son dos de los pilares en los que se basa el ministerio para impulsar sus planes de modernización de la justicia. Estos nuevos sistemas tecnológicos tienen como finalidad dotar de agilidad los procedimientos, abaratar costes e impedir molestias habituales.

El primer juicio que se celebró en el país por este método fue en la Audiencia de Sevilla. Una menor declaró por un delito de abuso sexual sin tener que comparecer ante el acusado de la agresión. De la misma manera, los testigos implicados pudieron ofrecer sus versiones por videoconferencia desde la Universidad de Palma de Mallorca. Tan sólo el procesado acudió personalmente.

Funciona desde hace casi dos años. España ha sido el primer país de la Unión Europea en el que procesados, testigos o peritos pueden declarar ante el juez sin estar presentes. Con la videoconferencia se puede proceder a realizar diversas prácticas judiciales y se suele emplear también para mantener entrevistas con presos y hacer ruedas de reconocimiento de detenidos. Se calcula que de esta manera alrededor de 800 agentes de la policía se verán liberados de trasladar presos desde las cárceles a los juzgados para que declaren como testigos. Ahora pueden dedicarse a otras tareas de seguridad ciudadana.

d'après *Cambio* 16, 8

diciembre 2003

II) Question (5 points)

¿Cuáles son las ventajas del nuevo sistema de comunicación a distancia aludido en el texto?

ITALIEN

I. VERSION (15 points)

Traduire en français le texte ci-dessous :

“Non è vero che le donne sposano gli uomini per interesse : prima se ne innamorano”. Si potrebbe partire da questa battuta di Shakespeare per spiegare l’idea centrale dell’ultimo bel Libro di Dario Sacchi, *Libertà e infinito. La dimensione ereticale del logos*. Solitamente si ritiene che gli uomini (e le donne) compiano il male (in questo caso, sposarsi per interesse), pur conoscendo e volendo fare il bene. Non è così, rileva Sacchi. Di fatto, quando facciamo una data cosa siamo pur sempre noi a farla, in base a un motivo che sinceramente e in buona fede crediamo buono, almeno in quel momento. Come spiegava Martinetti, citato da Sacchi, “il mio desiderio di voluttà è il mio io sessuale: e se io vi obbedisco esso è in quel momento il mio io vero e immediato. Ma se lo respingo per considerazioni morali, il mio io morale si impone come la verità del mio io e respinge da sé l’impulso sessuale come “tentazione”, come un motivo estraneo che non riconosce come suo”. Secondo Sacchi (e Martinetti) non è, questa, la descrizione di un comportamento dissociato, ma semplicemente la descrizione del normale, seppur eccentrico, comportamento dell’io. Ebbene è proprio tale concezione eccentrica, in-finita, “eretica” dell’io - che Sacchi identifica senz’altro con la razionalità ma intesa in un senso più ampio del solito - l’unica che permette di risolvere le aporie che da sempre affliggono la riflessione filosofica sulla libertà.

Tutto questo nel caso della scelta del bene. Ma come pensare nella prospettiva intellettualista alla scelta del male ? Precisamente come nella concezione esistenzialista e volontarista, che pure intende combattere, l’intellettualismo non può non pensare la scelta del male, in fin dei conti, come l’opposto della scelta del bene “razionale”, cioè nei termini di una scelta contro ragione, immotivata, alla cieca. Di più, siccome l’io è concepito come centrato sulla dimensione “razionale”, cosciente, la scelta del male sarà concepita necessariamente come slegata dall’io, quindi inconscia, irresponsabile e, alla fin fine, non imputabile, come ebbe a rilevare Nietzsche.

GIOVANNI VENTIMIGLIA, « Libertà : così razionale, così eretica »,
Il Sole 24 Ore, 4 gennaio 2004, p. 34

II. QUESTION (5 points)

Répondre en italien à la question suivante en 100 mots :

Il testo esamina, tra le altre cose, certe condizioni di libera scelta. Precisare quali possono essere gli obbiettivi di una scelta consapevole.

JAPONAIS

I. VERSION (15 points)

体内時計：朝の光で調整可能

不登校や引きこもりになっている人を対象に、早朝に強い光を浴びせて生活リズムを立て直す方法を、熊本大病院の医療チームが取り入れ、高い効果があることを実証した。同病院内に室内の明るさを自動調節する専用の個室を設け、10人に入院治療を行った結果、全員でリズムが回復し、思考力や活動意欲の低下も改善の兆しがみられたという。

人間をはじめとする生物には、ほぼ24時間周期で睡眠や体温、臓器の活動などのリズムを刻む「体内時計」がある。ところが、医療チームによると、不登校や引きこもりの人の中には、夜間に眠れなかったり、睡眠時間が長くなる睡眠障害を起こし、「体内時計」のリズムが乱れているケースが多いという。こうした人は疲れやすく、思考力や活動意欲の低下がみられ、ひどくなるとうつに陥るといふ。

普通の人でも「体内時計」にずれが生じることがあるが、通勤・通学などで朝に日光を浴びるなどして自然にリズムを調整している。医療チームはこのことに着目し、強制的に光を浴びせる方法を試すことにした。

対象としたのは、疲労感が続いたり、睡眠障害や、うつの症状を示す不登校や引きこもりの中学1年～27歳の男女。毎朝午前6～8時に昼間の屋外の明るさに相当する約5000ルクスの光を浴びせると、1週間でリズムが改善し、質の良い睡眠が得られるようになった。また、リンパ球を分析すると、「体内時計」をつかさどる遺伝子のリズムの乱れも改善されていた。

D'après le journal *Mainichi*, 8/9/2003

II. QUESTION (5 points)

(100 mots minimum)

体内時計に生じるずれとその調整についてまとめなさい。

PORTUGAIS

I. VERSION (15 points)

Natureza II

Clones, andróides, *cyborgs*, uma revoada de seres híbridos, simulados, programados, copiados, vêm povoar o nosso imaginário contemporâneo, prefigurando a condição incerta do pós-humano, a qual parece implicar uma verdadeira desterritorialização das fronteiras clássicas entre os seres, o natural e o artificial, o original e a cópia, a realidade e a ficção, etc.

Neste contexto, a questão da replicação surge como tema absolutamente central nas tecnologias contemporâneas: a produção de cópias a partir de um original ou, inclusivamente, a criação de cópias sem original, o famoso simulacro platonico evocado por Baudrillard (1981), ganha nas tecnologias genéticas e de reprodução contornos ontológicos únicos e sem precedentes. Com efeito no caso da clonagem humana — definida genericamente enquanto uma reprodução não sexuada, assistida tecnologicamente, a partir de um único património genético (genótipo) — está em causa a possibilidade de sobrevivência indefinida da mesma pessoa-tipo através da desmultiplicação de réplicas suas, sucessivas e numericamente distintas.

Margarida Carvalho, *Jornal de Letras*, 5 de Fevereiro de 2003

II. QUESTION (5 points)

(100 mots minimum)

Baseando-se neste modelo de "natureza II", que reflexões de carácter estético, tecnológico e ético podem ser elaboradas?

RUSSE

I. VERSION (15 points)

Виталий Гинзбург - нобелевский лауреат

87-летний академик один из трех лауреатов Нобелевской премии по физике за 2003 год. Награду он получил за работы полувекковой давности, которые легли в основу теории сверхпроводимости.

- КОГДА начинают объяснять, за что получил «нобелевку» Алферов, обычно говорят: благодаря его работам мы имеем возможность пользоваться мобильными телефонами и электроприборами вообще. Как бы вкратце вы охарактеризовали собственные заслуги?

- У меня большое количество работ, совершенно не связанных с этой премией. Я физик-теоретик, работал в разных областях, но сами приборы при этом не изобретал. Та же сверхпроводимость сейчас много где используется. Скажем, в медицинских томографах.

- Уже думали о теме своей лекции, которую вам предстоит прочитать на церемонии вручения премии?

- Есть правило: надо прочитать лекцию на тему, связанную с теми работами, за которые и дали премию. В Стокгольме я расскажу, какие из направлений в моей теории не получили дальнейшего развития: это, возможно, заинтересует кого-то из молодых ученых.

Кроме того, у меня есть идея фикс, связанная с пропагандированием науки. Сейчас молодежь не имеет широкого представления о физике. Я составил список из 30 важнейших проблем в области современной физики и астрофизики. Их и перечислю с комментариями.

- Можете назвать хотя бы три проблемы из 30 важнейших?

- Тем для исследований на ближайшие годы хватит. Например, управляемый термоядерный синтез. Это дело огромного масштаба, сейчас оно в большей степени носит инженерный характер.

Дмитрий Писаренко

«Аргументы и факты», №42 15 октября 2003

II. QUESTION (5 points)

Question (réponse en 100 mots)

Что такое Нобелевская премия? Что вы знаете об Альфреде Нобеле?

GREC

Socrate est un poisson torpille

(paroles de Ménon, beau parleur soudain embarrassé)

᾽Ω Σώκρατες, ἤκουον μὲν ἔγωγε πρὶν καὶ συγγενέσθαι σοι ὅτι σὺ οὐδὲν ἄλλο ἢ αὐτός τε ἀπορεῖς καὶ τοὺς ἄλλους ποιεῖς ἀπορεῖν· καὶ νῦν, ὡς γέ μοι δοκεῖς, γοητεύεις με καὶ φαρμάττεις καὶ ἀτεχνῶς κατεπάδεις, ὥστε μεστὸν ἀπορίας γεγονέναι. Καὶ δοκεῖς μοι παντελῶς, εἰ δεῖ τι καὶ σκῶψαι, ὁμοιότατος εἶναι τό τε εἶδος καὶ τ᾽ ἄλλα ταύτῃ τῇ πλατεῖα νάρκη τῇ θαλαττία· καὶ γὰρ αὕτη τὸν ἀεὶ πλησιάζοντα καὶ ἀπτόμενον ναρκᾶν ποιεῖ, καὶ σὺ δοκεῖς μοι νῦν ἐμὲ τοιοῦτόν τι πεποιηκέναι· ἀληθῶς γὰρ ἔγωγε καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ στόμα ναρκῶ, καὶ οὐκ ἔχω ὅ τι ἀποκρίνωμαί σοι.

PLATON

LATIN

IL FAUT CULTIVER NOTRE JARDIN.

Xénophon, dans son ouvrage intitulé l'*Economique*, prétend qu'aucune occupation n'est plus digne d'un roi que l'agriculture.

Socrates in eo libro loquitur cum Critobulo Cyrum minorem, Persarum regem, praestantem ingenio atque imperii gloria, cum Lysander Lacedaemonius, uir summae uirtutis, uenisset ad eum Sardis eique dona a sociis attulisset, et ceteris in rebus comem erga Lysandrum atque humanum fuisse, et ei quendam consaepum agrum diligenter consitum ostendisse ; cum autem admiraretur Lysander et proceritates arborum et directos in quincuncem ordines et humum subactam atque puram et suauitatem odorum qui afflarentur e floribus, tum eum dixisse mirari se non modo diligentiam, sed etiam sollertiam eius a quo essent illa dimensa atque discripta ; et Cyrum respondisse : « Atqui ego ista sum omnia dimensus ; mei sunt ordines, mea discriptio, multae etiam istarum arborum mea manu sunt satae. » Tum Lysandrum, intuentem purpuram eius et nitorem corporis ornatumque Persicum multo auro multisque gemmis, dixisse : « Rite uero te, Cyre, beatum ferunt, quoniam uirtuti tuae fortuna coniuncta est. »

CICERON.